

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **JUDr. J. H.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 41,

takto:

I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 41, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 23. 10. 2016 žalobu, kterou se domáhala zrušení „rozhodnutí“ žalované ze dne 14. 9. 2016, č. j. 01-0275/16_VYCH/fa, jímž jí bylo sděleno, že byla vyškrtnuta ze seznamu advokátů, a zároveň se domáhala, aby soud uložil žalované zapsat stěžovatelku do seznamu advokátů s účinností od 19. 7. 2016. Rovněž navrhla, aby městský soud přiznal žalobě odkladný účinek.

Usnesením ze dne 2. 11. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 16, městský soud stěžovatelku vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3000 Kč, a za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1000 Kč. Usnesení bylo stěžovatelce doručeno dne 17. 11. 2016 formou náhradního doručení (fikcí) ve smyslu § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Usnesením ze dne 23. 11. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 33, městský soud žalobu stěžovatelky odmítl [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], neboť podle jeho názoru nebyla žalobou napadená písemnost rozhodnutím, proti kterému lze brojit žalobou podle § 65 s. ř. s.

Dne 28. 11. 2016 podala stěžovatelka u městského soudu žádost o osvobození od soudních poplatků.

Usnesení o odmítnutí žaloby nabylo právní moci dne 12. 12. 2016.

Usnesením ze dne 20. 12. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 41, městský soud žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků zamítl, což zdůvodnil tím, že usnesení o odmítnutí žaloby již nabylo právní moci. Městský soud uvedl, že v důsledku uvedeného řízení skončilo a zaniklo účastenství stěžovatelky na řízení, čímž přestala splňovat jednu z podmínek pro případné osvobození od soudních poplatků.

Proti posledně citovanému usnesení městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost. Podle stěžovatelky je napadené usnesení nezákonné, neboť městský soud neřešil včas její žádost o osvobození od soudních poplatků a teprve po usnesení o odmítnutí žaloby účelově vydal napadené usnesení. Z uvedeného důvodu je závěr městského soudu nesprávný; současně je nesprávný názor, že v daném případě nejde o úkon, který by se negativně projevil v právní sféře stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že stěžovatelka podala kasační stížnost také proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby. Řízení o této kasační stížnosti bylo zastaveno usnesením zdejšího soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 1 As 359/2016 - 43.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že rozhodnutí o kasační stížnosti ponechává na úvaze Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka současně s podáním žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku nesplnila svou poplatkovou povinnost, ačkoliv k tomu byla již v tomto okamžiku povinna [§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v relevantním znění (dále jen „zákon o soudních poplatcích“)]. Neučinila tak ani ve lhůtě městským soudem k tomu dodatečně stanovené usnesením ze dne 2. 11. 2016, č. j. 8 A 186/2016 - 16, která uplynula dne 27. 11. 2016, ani po jejím marném uplynutí. Namísto toho až dne 28. 11. 2016, tedy po vydání usnesení o odmítnutí žaloby, požádala o osvobození od soudních poplatků.

Otázka, zda městský soud byl či nebyl oprávněn odmítnout žalobu stěžovatelky dříve, než rozhodl o její žádosti o osvobození od soudních poplatků, je svou povahou námitkou směřující proti usnesení o odmítnutí žaloby. Řízení o kasační stížnosti proti tomuto usnesení bylo již ovšem zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne

22. 3. 2017, č. j. 1 As 359/2016 - 43. Kasační námitka stěžovatelky v tomto směru vznesená proto není v nyní posuzované věci relevantní.

Nejvyšší správní soud ovšem nad rámec kasačních námitek v souladu s § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédl ke skutečnosti, že městský soud po právní moci usnesení o odmítnutí žaloby o žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků vůbec rozhodovat nemohl. Okamžikem nabytí právní moci usnesení o odmítnutí žaloby, tj. dne 12. 12. 2016, totiž bylo řízení před městským soudem pravomocně skončeno. Městský soud v něm tedy nemohl činit další úkony, a to včetně vydání nyní kasační stížností napadeného usnesení, které z uvedeného důvodu trpí vadou dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že § 110 odst. 1 s. ř. s. mu ukládá v případě, že rozhodnutí krajského (městského) soudu zrušuje, současně vždy vyslovit, že věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení; z povahy věci je ovšem zřejmé, že za situace, v níž žaloba stěžovatelky byla pravomocně odmítnuta, a řízení o kasační stížnosti proti usnesení o odmítnutí žaloby bylo zastaveno, nemůže již městský soud v řízení po vrácení věci další úkony činit.

Vzhledem k tomu, že kasační stížností napadené usnesení městského soudu bylo zrušeno z důvodů a s následky, které nelze považovat za úspěch stěžovatelky, přičemž s ohledem na povahu věci nelze hovořit ani o úspěchu žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. dubna 2017

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu